

Naročniki.

Vedno pogosteje dobivamo od vseh strani, — privatno in v dopisih, — pozive, da bi izdajali "Glas Svobode" dvakrat na teden. To nam je v veliko zadoščenje in ponos, ker kaže, da je naš list priljubljen, da stori svojo dolžnost in da ni še tako na koncu, kakor bi radi videli in javnosti natvezili nekateri "nesebični naši prijatelji"! Mi ne delamo nikake kričave reklame, kakor delajo drugi listi; ne vsiljujemo ga nikomur, kakor ponuja žid svoje slabo blago, — a vendar smo navzlic vsem našim očim in skrivnim sovražnikom v prijetnem položaju, poročati, da se list razširja, da ima z vsakim dnem več privržencev. To jasno govori, da smo na pravi poti, na kateri hočemo vztrajati i v bodoče. Naše geslo je: za svobodo, napredek in omiko! Po tem se bomo vedno ravnali; vedno se bomo potegovali za resnico in pravico ter zastopali delavske koristi, brez ozira na to, ali je komu prav ali ne. Svojega mnenja ne usiljujemo nikomur, ker stojimo na popolnoma svobodnomiselnem stališču. Raditega tudi svojega lista nikomur ne ponujamo, ker smo proti vsaki duševni sužnosti. Vsak naj sam bere, sodi in se odloči! Prepričani pa smo, da bo pri vsakem zavednem, trezno mislečem človeku izpadla sodba nam v prilog. Kajti nihče nam ne more oporekati, da svoje dolžnosti ne storimo v polni meri, kolikor je pač v danih razmerah mogoče. Trudili pa se bodemo, kar je v naših močeh, da bode list vsestransko napredoval in v vsakem oziru naše cenjene čitatelje čedalje bolj zadovoljeval. V interesu razvoja in napredka lista prosimo torej vse naše somišljenike in prijatelje, ne samo po Ameriki, marveč tudi one v stari domovini, da nas tudi duševno podpirajo z dobrimi dopisi in raznimi članki. List bodi vsestranski in vedno zanimivejši. A v to je treba pomočnikov. En sam človek ne zmore vsega, zlasti še ker nameravamo v kratkem dati listu večjo obliko. Nadejamo se torej, da naš poziv ne bode ostal brez uspeha.

Vsestransko izraženi želji, izdati list dvakrat na teden, pa žal za sedaj ne moremo še ustreči. V teh razmerah je to popolnoma izključeno. Dokler nimamo svoje tiskarne, je pri tem številu naročnikov čisto nemogoče, osobito še, ker nekateri naročniki ne storijo svoje dolžnosti nasproti listu in se jih mora vedno in vedno za naročnino opominjati. Stroški, združeni z izdajo lista, so v naših razmerah tako ogromni, da nihče ne verjame, kdor sam ne občuti. Dosedaj pa, žalobno, ni se še nikomur posrečilo, živeti ob sami volji in slabem zraku! Ne pomagaj nam torej nobeno še tako veliko navdušenje za stvar, vztrajnost in dobra volja, če nismo gmotno podprti.

Brez nič ni nič — pravi star, resničen pregovor. Ako se nam število naših naročnikov podvoji, potem smo šele v stanu, list dvakrat na teden izdati. Prej pa pri naši najboljši volji ni mogoče, radi prevelikih stroškov. Vsak naročnik naj se zavzame in če pridobi vsak le enega novega naročnika, pa imamo zadostno število skupaj, in list bo nemudoma začel dvakrat na teden izhajati. Nikakega dvoma ni, da se to posreči, ako se naši cenjeni naročniki le s pravo vneto zavzamejo za stvar; vsak lahko enega pridobi.

Zatorej, na noge, somišljeniki in rojaki! Pokažite v dejanju, da vam je v resnici pri srcu napredek, prava izobrazba in osvobodila našega po

večini se v sponah duševnega suženjstva ječečega naroda!
Uredništvo in upravnništvo.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Revolucionarji začeli so s svojim delom sedaj bolj po deželi, ker hočejo stem zvatiti kar največ možno vojaštva iz mest v oddaljene kraje, da bi revolucija pozneje v večjih mestih zamogla bolj neovinano napredovati. Vendar pa so oblastva izvolunila, za kaj se gre prav za prav, in pričel se je divj lov na revolucionarje. Generalni guverner provincije Petrograd izdal je okrožnico na svoje podrejene straže, v kateri opozarja na to prebrisano nakano in zajedno zaokazuje najstrožje postopanje proti puntarjem.

— Iz Petrograda so iztirali okrog 300 revolucionarjev, med temi mnogo oseb, ki so bile v zvezi s tamkajšnjim časopisjem. Vlada namerava v kratkem objaviti svoj "reformni" program, s katerim hoče pri prihodnjih volitvah stopiti pred ljudstvo. — Sam humberg!

— V zadnjem času se je v Petrograd poročalo iz raznih delov države o nič več in nič manj ko 18 napadih na uplívne osebe tekom 24 ur. Največ napadov izvršilo se je na Poljskem. V Lodzu, kjer je izbruhnila splošna stavka, bili so štirje policisti v eni noči umorjeni. V bližini Varšave skušal je oddelek kozakov razgnati pogreb nekega od vojakov ustreljenega delavca, ker so se v sprevidu nosile rudeče zastave. Udeleženci pogreba so se kozakom uprli, in ti so na majorjevo povelje streljali na ljudstvo, ustrejenih in ranjenih je 22 oseb.

— Kavkaz se faktično ne nahaja več v carjevi oblasti. Po celem pokrajini vlada popolna anarhija. Uradniki so pregnani, in celo male vasi postavile so si začasno svojo lastno vlado. Red in disciplina, ko jo vzdržuje prebivalstvo samo, je sedaj mnogo vzornejši kakor pa za časa carjeve vlade. Le raznim samostanom, ki so po Kavkazu zelo gosto nasejani, se ne godi dobro. Ljudstvo, spoznavši, da so te srednjeveške naprave brezpotrebne in nekoristne, da še celo škodljive, — jih siloma zatira in posvečene lenuhe iz njih izganja, ogromno tam nakopičeno premoženje pa za svoje potrebe porablja. Vojaštvo je ustašem prijazno in ne mara streljati na nje. Kavkaz pomiriti in zopet spraviti v veljavo carjevo vlado, bo bržkone nemogoče. Skoro gotovo je carjevi vladi tam za vedno odklenkalo.

— Brat ministerskega predsednika Stolypina poslal je listu "Nove Vremja" članek, v katerem pravi doslovno: "Birokracija pleše po vulkanu. Spričo revolucije, ki razsaja po vesoljni državi in jo žuga pogoltniti, živijo uradniki in oficirji isto razuzdano življenje ko pred revolucijo. Zapravljajo na razkošnih zabavah ogromne svote, — kmetje in delavstvo pa strada! Početje vladajočih slojev spominja na orgije, s katerimi so v srednjem veku poskušali pozabiti strahoto kuge."

— Jude so zopet začeli strašno preganjati, osobito na Poljskem. Carska vlada izvršuje grozovitosti, ki jim ni para v zgodovini človeštva.

AVSTRO-OGRSKA.

— Dunaj, 8. sept. — Cesar Franc Josip sprejel je danes bivšega guvernerja Francis države Missouri in L. D. Dozier, ki sta mu izročila zlato kolajno v spomin na svetovno razstavo v St. Louis. Ce-

sar se jima je kar najsrčneje zahvalil ter pazno poslušal poročilo o razstavi.

Zbornica poslancev bo sklicana najbrže na dan 18. septembra t. l. Odsek za volilno reformo začne svoje delo najbrže že 18. septembra t. l.

— Cujejo se pritožbe, da po nekaterih krajih ob novi progri grozno odirajo goste. Jed neznansko draga, vino neznansko drago. Tako izmoghovanje gostov je naravnost škandalozno pa tudi malo vabilivo za tujce. Vsak, kdor grdo izkoristi tujca, si le škoduje, ker nikdo ne priporoča take gostilne ali takega hotela, ampak vsak odsvetuje drugim iti v take gostilne. Prav, kar je prav. Zaslužek naj bo pošten — vsaka pretiranost pa le škoduje.

— Med Hrvatji in Madjari prišlo je na Reki do krvavih spopadov. Vzrok temu je dvignjenje znane resolucije Zagrebškega občinskega sveta glede zopetne ustanovitve starodavne hrvaske kraljevine.

ITALIJA.

Velikanski požar uničil je docela gozdove na zapadni strani krasnega Gardskega jezera v severni Italiji ob vnožju Alp. Raztezal se je čez široko ozemlje in pokončal vse, kar je objel. Italijansko vojaštvo, pripadajoče h gorskim poikom, prišlo je na pomoč, toda opraviti ni moglo ničesar proti takemu sovražniku. Vsled zadnje suše razširjal se je požar zelo hitro in upepeli tudi večje število kmetijskih poslopj. Gledati ta velikanski požar ob slikovitem jezera ponoči, moralo je biti nekaj veličastno-groznega! Povzročena škoda znaša baje nad sto milijonov.

BULGARIJA.

Veliko pozornost vzbuja vest iz Petrograda, da hoče Rusija preragati diplomatske zveze z Bolgarsko. Zunanji povod je ta, da je sofijska "Večerna Pošta" napadajoč ruskega poslanika priobčila nekaj pisem, ki sta si jih pisala ruski poslanik in bolgarski minister zunanjih del. Ruska vlada je radi tega zahtevala primernega zadoščenja.

ŠPANIJA.

V Bilbau na Španskem stavka 30.000 delavcev. Tja je prišel ministrski predsednik, da se informira o vzroku.

Generalna stavka se močno širi. Med delavci in med vojaštvom so bili že krvavi konflikti.

V Bilbau je proglašeno obsešno stanje zaradi krvavih izgredov povodom splošnega štrajka. Pri spopadu z vojaštvom so bili štirje delavci ustreljeni. Noben časopis ne izide. Štrajkujoči razdirajo železnice.

Ameriške vesti.

Nesreče na železnici.

— V severnem delu države Michigan pripetila se je prejšnji teden velika železniška nesreča. Brzovlak železnice Pere Marquette je pri Wallinu trčil ob osobni vlak ravno v trenutku, ko je hotel zadnji zapeljati na stranski tir. Ubite sta dve osebi, teško in manj teško poškodovanih pa večje število, med slednjimi tudi neka gospa iz Chicago, C. E. Vivian po imenu.

— Tudi na železnici Baltimore v Ohio prigodila se je slična nesreča. Lokomotiva in več vozov preuknilo se je pri tem v zraven tekočo reko.

Ustaja na Kubi,

ne bo še, kakor se vidi, tako kmalu končana, ker vrgno bolj narašča. Otočani so z malimi izjemami vsi več ali manj revolucionarnega mišljenja, in zadnji čas tudi vladno vojaštvo prestopa v vrste neza-

dovoljnežev. Vlada torej ne bo imela tako lahkega dela, da udusi upor, kakor se je spočetka predsednik republike Palma bahato izrazil, smatrajoč ustajo za malenkost. Položaj je precej zamotan, in ne ve se še, kakšen konec bo vse to imelo. Ako vsa znamenja ne varajo, bo šla samostojnost Kubanske republike rakom žvižgat, in Palma bo njen prvi in zadnji predsednik — stric Sam pa bo za eno deželo bogatejši!

— Neka ameriška tvrdka razobesila je obilico zastav na svojih posestvih na Kubi, da zabrani stem opustošenje!

Vzrak strelca.

Vsled velikanske eksplozije, ki je nastala v vinski tiskalnici družbe "California Vine Association" v Fresno, Cal., razletelo se je celo poslopje, ubilo enega moža, druga ga po močno poškodovalo. Zemlja se je potresla 10 milj na okrog. Eksploziji je sledil požar, ki je razvaline upepeli. Pri tem se je pokončalo 250 sodov vina. Škoda znaša \$300.000.

Štrajki v San Franciscu končan.

Stavkujoči uslužbenci pouličnih železnic so se na to svrho sklicanem zborovanju zjedini in sklenili, zopet iti na delo. Preporna uprašanja — skrajšanje delavnega časa in zvišanje plače — predložiti bodo razsodišču v razsojo. Neunjske delavce, ki so začasno nadomestovali stavkujoče, pa nameravajo železnice pridržati v službi tudi še zanaprej. Stavka je trajala od 26. avg. do 5. septembra in se ni končala z zmago stavkujočih, iz razlogov, o katerih poročamo prihodnjč.

Lokalne novice.

Plače ljudskošolskih učiteljev so v Chicagi tako nizke, da se je začelo sedaj ob pričetku šolskega leta neko gibanje med učiteljstvom za zboljšanje istih. Stavili se bodo predlogi, da se zvišajo plače le učiteljem elementarnih šol, ker drugim se itak ne godi slabo, in sicer naj se zvišajo za 20% ter plačujejo tudi med počitnicami. Dosedaj so si morali učitelji in učiteljice med počitnicami iskati drugega posla, če so hoteli živeti, ker plače kot učitelji med tem časem niso dobivali. Razumljivo je, da to nikakor ne more biti šoli v korist, če mora učitelj v pričetku šolskega leta priti na delo zmuden na duši in telesu, mesto spočit, in da morajo biti učni uspehi nezadostni. Raditega je stremljenje prizadetih krogov za odpravo takih razmer in po zboljšanju gmotnega položaja gotovo docela opravičeno. Pri vzgoji mladine, naše nade, pač ni na mestu štedenje, umestnejša je varčnost pri mnogo drugih rečeh, ki so popolnoma nepotrebne.

Bančni goljuf Stensland.

V torek 11. t. m. pričele so se obravnave v zadevi državne banke na Milwaukee Ave. Prič je bilo zaslišanih okrog 50. Radovednega občinstva je bilo vse polno, tudi po hodnikih. Med pričami se je nahajal tudi sin pobeglega predsednika. Ker so goljufije, izvršene v banki, popolnoma očitne, razprave niso trajale dolgo.

Stensland je bil, kakor poročano, prijet v Tangerju, Marokko. Marokanski sultan ni delal nikakih ovir pri izročitvi Stenslanda, temveč je šel ameriški vladi povsod na roko.

Vladi dela le to skrbi, kako prepeljati Stenslanda v Ameriko. Ugibal se je na vse strani, in končno so se odločili, da ga pripelje parnik "Prinz Adalbert", ki je bil v sredo dne 12. t. m. v Gibraltarju

in od tukaj pozvan v Tanger.

Iz Tangerja se je poročalo, da se je hotel Stensland v strahu pred tem, kar ga čaka, zastrupiti, in da je sedaj opasno bolan. Potrjena ta vest še ni, daš je verojetna. Tudi hoče glavno krivdo zvaliti na bivšega bančnega blagajnika Heringa, ki je tudi pod ključem, ta pa zopet na Stenslanda. — Nedorodni so torej vsi, samo ljudstvo je vsega krivo, ker je denar takim lopovom zapuhalo!!

Veselica tukajšnje čitalnice.

ki se je vršila dne 8. t. m. v Narodni dvorani na Center Ave. in 18. ul., uspela je v vsakem oziru izborna. Godba je svirala izvrstno; istotako se nam je dopadalo tudi petje vseh pri veselici sodelujočih pevskih zborov. Na programu so bile mične slovenske pesmi, ki so se vse izvajale precizno in brezoprežno. Gospodična Lesarjeva deklamovala je krasno Gregorč čvovo pesem, in burno ploskanje donelo ji je v zahvalo. Tudi plesalo se je vztrajno. Po polnoči pričela se je tombola, ki je igrače v obilni matri razveseljevala. Dobitki pri naših razmorah seveda niso mogli biti bogve kako dragoceni, a mislimo si, da je vsak zadovoljen, kdor je kaj dobil. Saj je tudi zabava pri tem nekaj vredna! Nadejamo se, da bomo pri prihodnji veselici še boljše dobitke imeli na razpolago.

Ako še omenimo, da nam je gostilničar g. Mladč ljubeznivo potregel z vsem, kar je bilo v njegovi moči, mislimo, da smo povedali vse.

Le to še pripomnimo, da je bila udeležba sicer častna, a lahko bi bila še večja. Vzrok pa je ta, ker se je sklep o priveditvi veselice prekasno objavil. Za take veselice treba je najmanj 14 dni ali tri tedne prej vedeti, da se zamore vse potrebno ukreniti.

Iz delavskih krogov.

Kedo je bolj pameten?

V zadnji številki smo pod "Dvomljevski odškodnina" poročali, da je sodnik Fowler iz Racine, Wisc., na tožbo bojkotiranega nekovskega mojstra Otona Schulz razsodil, da ima delavska unija plačati Schulzu \$6.000 odškodnine.

Ravno te dni pa je sodnik Stafford pri državnem sodišču v Washingtonu, D. C., imel jednak slučaj, razsodil na popolnoma nasprotno. Ta sodnik, ki ima, kakor se vidi, večji čut pravičnosti nego oni čudni Fowler, pravi, da imajo organizacije in n'e privrženci v gotovih slučajih polno pravo, svoje prijatelje pregovoriti k bojkotu kakega obrtnika, ki se je proti uniji pregrešil.

Kedo ima torej bolj prav, Fowler ali Stafford?

Sicer pa je Staffordova razsodba tako zanimiva in velikega pomena, da jo v prihodnji številki objavimo doslovno.

Delavski sužnji hočejo se izseliti.

Nekatero delavske organizacije na Španskem so se obrnile na predsednika Roosevelta s prošnjo, da jim razloži vse potrebno glede izselitve in gledé novih naselbin v Združenih državah, katere hočejo španski delavci ustanoviti, ako se zahteva to od njih. Kot vzrok se navaja, da se delavci v Španiji vkljub vsej pridnosti in varčnosti ne morejo več preživljati, ker jih delodajalci neusmiljeno izkoriščajo. 600 družin izurjenih tkalcev pripravljenih je, poiskati si sreče v Zjedinenih državah! — Ako pa mislijo španski sotrpini, da tukaj ne bodo izkoriščani, se zelo motijo!

Pod novim orlom.

Zgodovinska pevest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Četrty del.

II.

Posredovanjem cesarja Franca je bilo 4. junija med Napoleonom, Rusijo in Francijo sklenjeno premirje, ki naj bi trajalo do 26. julija, ki pa se je pozneje podaljšalo do 16. avgusta. Določeno je bilo, da se morajo ruske in pruske čete do 12. junija umakniti čez Labo. Vsem trem vojskujočim se državam je to premirje dobro došlo, ker soogle v tem času pomnožiti svoja krdela. Posebno Napoleon je moral za to skrbeti, ker je bilo brezdvomno, da se bliža trenotek, ko se mora cesar Franc odločiti, na katero stran stopi.

V Ljubljani so premirje pozdravili z veseljem. Napoleonove zmage so vsem dale novega poguma in jim vcepile upanje, da mu tudi v tem gigantskem boju ostane sreča zvesta. Dne 6. junija je bila v stolni cerkvi v Ljubljani zahvalna služba božja, zvečer pa so mestjani uprizarili krasno razsvetljavo. Njih radost je bila toliko večja, ker se je zaznalo, da se vrne v Ljubljano star in ljub znanec — general Fresia.

Napoleon je bil na mesto maršala Junota imenovan generalnim guvernerjem v Iliriji bivšega policijskega ministra, prekanjenega Fouchéja. Odločil se je za njega, ker v teh resnih časih ni mogel pogrešati nobenega svojih generalov. Vojaškim zapovednikom v Iliriji pa je imenoval divizijskega generala Fresio, ki je bil v vojni proti Rusiji težko ranjen, in mu dodelil kot pomočnika generala Belottija. Generalni intendant grof Chabrol je tudi odstopil in na njegovo mesto je prišel dotodanji intendant v Gorici Chasenon.

Fouché je prišel dne 29. julija v Ljubljano. Napravil je jako slab vtis, zlasti pa je bilo nejevoljno meščanstvo.

Po dveh tako sijajnih možeh, kakor sta bila Marmont in Bertrand, pa nam pošlje cesar takega potuhnjena — je zdihoval stari Damjan, ko je od sprejema v škofiji prišel domov. Ta mož ne bo znal braniti Ilirije, če bi prišlo do vojne z Avstrijo.

To tudi ni njegova naloga, je menil Konrad. To je stvar generala — Fresie — le škoda, da je ta tako slab in nesposoben za vsako večji napor.

Fouché je vso svojo pozornost posvetil javni varnosti in državnim blagajnam. Prva njegova odredba je bila, da je ukazal vojne kontribucije brezobzirno izterjati, potem pa je vpeljal najstrožje policijsko nadzorovanje po celi deželi. Žandarmerijskemu zapovedniku Robelotu je rekel:

— Prijatelj — vi imate popolnoma napačne razore. Nadzorovali in zasledovali ste sumljive ljudi. To bi bil lahko napravil vsak žandar. Pravi policijski šef nadzoruje nesumljive ljudi, ker so ti najbolj nevarni. Toliko mesecev iščete zarnike in avstrijske agente med sumljivimi ljudmi; zdaj poskusiva enkrat med nesumljivimi. Kako je na pr. s škofom Riccijem.

— Ekselencija — ta je zvest pristaja cesarjev. Celo red častne legije ima.

— No, tako zanesljiv mož, ki ga je cesar odlikoval, zasluži, da se mu poleg dolžnega spoštovanja posveti tudi posebna pozornost. Prosim, da se mi predloži vsak dan vsa njegova pošta, vse kar odpošlje in kar dobi. Isto tako želim, da se postopa napram drugim duhovnikom.

Robelot je bil dober, delaven, izkušen in zanesljiv policijski uradnik, ali Fouchéjeva prekanjanost mu je vendar imponirala, prav tako kakor policijskemu komisarju Toussaintu, ki kot bivši oficir sploh ni bil posebno sposoben za svoj poklic. Posebno je pa Toussaint strmel, ko je čez nekaj dni dobil naročilo, da mora nadzorovati tudi baronico Cojzovo.

— Žena nikdar ne pozabi in nikdar ne odpusti, je Fouché razla-

gal Toussaintu, in zdi se mi, da je ta baronica posebno strastne nature. Morda je bila res le zato nasprotnica Francozov, ker je sovražila maršala Marmonta, ali brez dvoma si sama ni nikdar priznala, da je ljubosumnost in nečimernost vzrok njenega nasprotja, nego je iskala in našla drugih vzrokov. In teh ni več pozabila. Kdo ve, če ni v kakli zvezi z našimi sovražniki.

Policijske, res drakonične in silno nadležne odredbe novega generalnega guvernerja so provzročile mnogo jeze in Fouché je bil v kratkem času skrajno nepopularen. Mož se zato ni dosti zmenil, nego je mirno hodil svojo pot.

— Kdo pa je ta Fouché? je nekega dne vprašala baronica Cojzova Kopitarja. Bila je skrajno razdražena, ker je zaznala, da so na policiji odpirali vsa njena pisma.

— Kdo je Fouché? Morda največji policijski talent zadnjih sto let, je odgovoril Kopitar. Kakih 50 let je star. V mladosti je študiral v samostanu in od tedaj sovražil duhovnike. Potem je bil učitelj filozofije, potem advokat. Ko je nastala revolucija, je bil voljen v konvent in je agitiral in glasoval, da so kralja obsodili na smrt. Strašno klanje v Lyonu je vodil on. "Vse aristokrate na giljotino", je bilo njegovo načelo.

— In danes? je vzkliknila baronica.

— Danes je ponosen na to, da ga je cesar povzdignil v plemski stan. Josip Fouché je danes vojvoda d'Otranto.

— Pripovedujte dalje!

— Robespierre ni Fouchéju nikdar zaupal. Kmahu se je vnel med njima boj. Fouché je pošteno pomagal, da je prišel Robespierre pod giljotino. Sicer so ga izbacili iz konventa in ga imeli več mesecev zaprtega, a prišel je vendar spet na površje in postal Napoleonov policijski minister, poleg cesarja najvplivnejši mož v celem cesarstvu. Cesar ga je odstranil, ker se Fouché ni strinjal z njegovo politiko in kakor se kaže, je imel Fouché prav.

— Ta človek nam utegne še strašnih sitnosti provzročiti, se je hudovala baronica in Kopitar ji ni ugovarjal. Teja pač nista slutila, da bo čez dober mesec konec francoskemu gospodstvu.

(Dalje prihod.)

Slovensko liberalstvo.

Piše Dr. S.

Iz stare domovine.
(Konec.)

Liberalci bodo zdaj slabšeji, ko zgrubijo važno pripomoč kranjskega deželnega zbora oziroma odbora. Ali ker se socializem na Slovenskem nima dosti trdnih tal, bodo se liberalci živeli in živeti mogli, njihova naloga se ni končana. Ni misliti, da se bode pošten človek, ki je prepričan o škodljivosti katoliškega duhovnika, udal istemu. In teh je veliko. Liberalizem živi naprej in se bo le umaknil socializmu, nikoli pa klerikalizmu. Slovenski narod je klerikalen, ali tako zabiti kakor tirolski ali gorenjeavstrijski pa ni. Naša domovina se nahaja mej izobraženimi narodi, ki so sovražniki katoliškega duhovnika. Naši ponemčenci v mestih in lahomi v naših mestih ne bodo nikdar klerikalni. Mestni prebivalci imajo iste gospodarske, duševne težnje. Liberalizem je še močan v naših mestih in slovenski je otrok istih razmer, kakor nemški. Slovenski liberalizem ima v "Narodni Tiskarni" in v listu "Slovenski Narod" veliko moč. Toliko denarja ne zbere dolgo niti kaka socialna stranka, ki bi mogla izdajati tak list. Če bi naši narodni nezadovoljniji le jedino to tiskarno in ta list imeli pred očmi, vedeti bi morali, da ne ustvarijo tako lahko tak fond in tak časopis. Nad 30 let se je delalo, plačevalo, da se je to doseglo. Zabavljati je lahko, boljše napraviti pa ne. Ravno zabavljajoči najmanj storijo, da bi se popravilo, kar bajé v stranki ni prav. Seveda je dosti takih zabavljavcev, ki bi radi sami bili voditelji, pa so za več peti prenziki (naš Zavrtnik pa je par peti previsok. Op. vajenca).

— "Vedno teži k celoti in če ne moreš sam postati celota, pridruži se kot službujoč del celoti" — tega ne poznamo Slovenci. Imeli nismo doslej druge organizacije, kakor ono grajsčakov, duhovnikov in državnih uradnikov, in smo izredili malo res vodilnih mož — in tako se pač lahko grizemo mej slabo. — Liberalna stranka je na Slovenskem potrebna, ker socialna demokracija še nima pravih pogojev življenja in liberalstvo bo napredovalo tudi na kmetiji. Socialni demokrati morajo biti zadovoljni, da je ta mogočnost dana, ker z nami bi bili v takih razmerah duhovniki skoraj gotovi. Liberalci bodo morali začeti socialistično delati. Danes že živimo v socialističnem ozračju. V sabih razmerah v mestih živčih obrtnikov ne bodo smeli prepuščati duhovnikom. In pomoč je v gospodarstvu, v zadrugi organizaciji. In naši liberalci bodo imeli po mladini, ki se bode vedno bolj bavila s socialnim vprašanjem, lahko pot do nje. Zaradi tega ne obžalujemo, da so slovenski liberalci zgubili prijateljstvo kranjskih Nemcev-veleposesnikov. Ko dobimo občno volilno pravico, postane pozorišče celo drugo in proti duhovniku, ki bo začeloma mojštroval pri volitvah z neukim kmetom vse druge, se bo kmalo organizirala večja stranka, ki bo združevala vse svobodo ljubeče, napredne elemente in ta bo socialistična stranka. Potem bo razpadlo, kar je še starih meščanskih organizacij. Ko stopi kmet v zadrugo, nehaja funkcije zdajšnjega trgovca; — trgovski delavci ustopijo v zadrugo delo. — Fabrika vedno več zožuje delokrog rokodelca v mestih. Nekatera oblika rokodelstva bo sicer imela še vedno svoj delokrog, ali tudi preživeča rokodelstva bodo morala združ-

no delati. Gospodarsko teženje rokodelca bo zopet poiskalo zadrugo, seveda v drugi obliki, kakor je bila srednjeveška. Delavec z glavo, uradnik, bo dobil drug delokrog, — njegovo teženje pa postane tudi socialistično, ker, dasi država skrbi za njega do smrti in še tudi za njegovo ženo, otroke, kar je socialistično že zdaj, bode uradnik hotel biti deležen boljšega izhajanja, katero pa more podati le socialistično urejeno gospodarstvo in uživanje.

Zaradi tega se še naši duhovniki in njihovi plačani pomagači ne smejo veseliti, da so s pridobitvijo Nemcev in zvezo z istimi zadobili toliko moči, da bodo zatrli ves liberalizem in socialistično teženje v smislu socialne demokracije. Oboje je izvor gospodarskih, družbenih razmer; ne more se stvarjati spoljubno kake stranke, niti je uničiti. — V tem se motijo duhovniki in nekateri naši posvetnjaki, ki mislijo v 48 urah ustvariti stranko, ki ne bo farska, ne liberalna, ne socialistična. Tudi na Hrvaškem prihaja vidno na površje, kar se zove liberalizem, socializem. — Ako se ta prikazen upošteva, potem je upati, da pridemo do zedinjenja s južnimi Slovani v vseh ozirih, tudi politično in potem pridemo do literarni enotnega jezika. Slovenci kot narod nimamo pomena, pač pa velik pomen kot členi bodoče jugoslovske celote. Le v pogledu na to ima smisel da se branimo potujčenja. Ako ta slovanski jug ne bi bil, ni vredno se braniti, boljše bi bilo, da prej ustopimo v večji kulturni krog kot potujčenci.

Tako tedaj ni še treba slovenskim liberalcem pobešati glav. Veliko delo so storili v okvirju sicer malega naroda in za ves veliki slovanski jug še imajo napotiti prehod v socialistično gospodarenje in

politikovanje. V tem oziru mora tudi vsak pošten socialni demokrat žnjimi sodelovati, ker socialna demokracija pride do življenja le čez mrto organizacijo katoliškega duhovstva, ki je danes mej neomikanimi narodi še velikanska moč. — Res je, da socialna demokracija ni poljubna stvaritev; ona izhaja iz gospodarstva, ona je organična prikazen razvojev, ali v analfabetnem agrarnem ljudstvu ne more tako nastopati ošabno, kakor bi bil že jutri polom vseh družih organizacij gotov; pri nas še kuha socialna demokracija z vodo in bode še dolgo kuhala z njo.

POZOR! SLOVENC! POZOR!

VIABLO

k velikemu izletu ali pikniku, kate-rega priredi Slovensko podporno društvo "Delavec" S. N. P. J. zajedno s pevskim zborom "Slovan" v So. Chicagi, dne 30. septembra 1906 v Lake Side Grow na Ewing Ave. No. 9601.

Nadejamo se torej in pričakujemo z vso gotovostjo, da se tega skupnega izleta Slovenci in Slovenke udeležijo v mnogobrojnem številu; drugi Slovani bodo istotako dobrodošli.

Za povzdigo zabave bodo skrbela tudi razna pevska društva.

Toraj na svidenje na določen dan.

(4)

Odbor.

Išče se.

Karol Podboj, ki je pred leti bival v Pueblo, od tukaj pa se preselil v Aguilar, Col. Za njegov naslov bi rad zvedel Frank Hrvatini, Box 36, Crested Butte, Colo.

..ODRGE..

Vsakomur se lahko pripeti, da mora trpeti na odrгах, bodisi da pade ali se kako drugače ponesreči. Odrga, ki se včasih sprejme v skelečo rano, izvinnjenje, opekline, oteklina, katere povzročijo nevalgija, protin ali ponesrečenje. Vse te bolečine se najhitreje najnaplajže odstanijo z klički namoženimi v

SEVEROV

Olje sv. Gotharda.

*** Cena 50c. ***

"Trpela sem na odrgnjenem clenku. Rabila sem razna zdravila pa ni bilo pomoči dokler nisem začela rabiti Severovega Olja sv. Gotharda, ki mi je rano v kratkem času zacelilo in ozdravilo členk popolnoma."

Mary Chramosta, Iron River, Wis.

Razburjenje

Možje in žene, ki so izgubili zmernost se prav hitro razdražijo in potem morajo trpeti na nervoznosti.

SEVEROV NERVOTON

je lek, ki odstrani vse neredne in druge napačne živce. Cena \$1.00

Suhotni ljudje

potrebujejo kako dobro toniko, do se malo opomorejo in odeblijo. Suhotni ljudje navadno trpe na neprebavnosti, če pa začnejo rabiti

SEVEROV ŽELODUNI GREŃEC

dobije zdrav okus, se odebele, utrdijo in njih moč se čudežno povrne. Cena 50c in \$1

Zabasanost.

Veliko mož in žen trpi brez potrebe na tej neroduosti. Primeri se tudi da včasih morajo šolski otroci trpeti na tem neredu, in ko se ta ukorenini ga ni prav lahko odstraniti.

SEVEROVO ŽIV-LJENSKI BALZAM

zdravi vse nered; daje slabim moč in starim podaljša življenje. Cena 75c

Dovtip.

Ljudje, ki znajo družbo zabavati z raznim dostipi, so povsod zelo priljubljeni. Ako pa taki ljudje zgrubijo svojo šegavost ni svoj humor ter postanejo otožni, ni boljšega sredstva zoper to, ne da začnejo rabiti

Severov prašek zoper glavobol in nevalgijo,

ki čisti mozgane in ozdravi glavobol. Cena 25c.

V vseh prodajalnah. -:- Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Državna konvencija

Socijalistov v državi Illinois.

(Program, resolucije, kandidati.)

Državna konvencija socijalistične stranke v Illinois vršila se je v torek dne 21. avgusta 1906 v Brandovi dvorani.

Blizu 300 delegatov iz vseh delov države bilo je navzočih. Mnogo znancev in prijateljev se je po dolgem času zopet videlo in pozdravilo. Navzlic strašni vročini videl si na obrazih zbranih delegatov pogum in vztrajnost, ki je mogoča le pri socijalistih.

Predsedoval je konvenciji sodr. M. Taft, tajnika pa sta mu bila sodr. Chas. L. Breckon in W. E. McDermott.

Izvolih so se odbori, da izdelajo program in sestavijo resolucije, na kar je sledil odmor do popoldne.

Program, ki ga je izdelal odbor, bil je od konvencije z navdušenjem sprejet, dostavila se je samo še posebna točka glede farmerjev.

Program se v izvlečku glasi: "Socijalisti iz države Illinois priznavajo znova vsa internacijska in nacionalna načela svetovnega socijalizma.

Delavci posluževati se morajo orodja, ki je lastnina drugih, vsled česar so prvi sužnji imenovanih lastnikov."

Ko so se vsestransko temeljito obrazložili principi socijalizma, se nadalje pravi:

"Socijalisti vedo prav dobro, da je popolna odstranitev vzrokov in sedajnega sistema, v svrhu preskrbljenja ljudstva z vsem potrebnim, možna le s korenitim preobratom, t. j. z revolucijo.

Med tem časom pa, dokler ne dosežemo končne zmage, se zavzemamo, upoštevati in zavzemati se v potrebnih slučajih za nastopne določbe:

1. popolna avtonomija vseh mest in občin;

2. dolžnost države, nastaviti brezposelne v svrhu zgradbe dobrih cest in kanalizacije, v svrhu pogozdovanja in napeljave vode po deželi;

3. odprava vsakega pogodbenega dela za državo ali po mestih;

4. zadovoljivo delavsko zavarovanje za onemoglost in starost;

5. moderno urejene bolnišnice in javni zavodi za bolne in poškodovane delavce;

6. progresivna dohodnina in dedna pristojbina (davki od dohodkov in dedščin);

7. davčna prostost zavetišč do \$3.000 (dosedaj \$1000)."

Poleg tega se je sklenilo še mnogo drugih koristnih določb, med temi: poddržavljenje premogokopov, žitnih skladišč (elektorjev) in mestnih električnih železnic itd.

Med resolucijami so vredne posebne pozornosti te-le:

resolucija v prilog tovarisev Moyer, Haywood in Pettibone;

resolucija glede 8-urnega delavnika za tiskarje;

resolucija za ekonomično organizacijo delavcev etc. etc.

Tudi ruskim bojnikom za svobodo želelo se je mnogo uspeha.

Sestavila se je sledeča lista:

državni zakladnik: W. E. McDermott, Chicago;

državni šolski nadzornik: ga. M. W. Simons, Evanston;

državni vseučiliški oskrbniki: ga. G. B. Hunt, Norwood Park;

ga. Corrinne Brown, Lagrange; A. M. Simons, Evanston.

Nominacije za kongres:

1. okr.: Dr. J. H. Greer;

2. okr.: B. Berlin;

3. okr.: J. A. Prout;

4. okr.: James McCarthy;

5. okr.: James J. Krall;

6. okr.: Walter F. Huggins;

7. okr.: George Koop;

8. okr.: James B. Smiley;

9. okr.: Chas. L. Breckon;

10. okr.: R. Hardy.

Okrajni (County):

glavar (sheriff): Jas. P. Larson;

zakladnik: Jas. B. Smiley;

okrajni (county) sodnik: E. M. Winston;

okrajni (county) uradnik: A. B. Mance;

uradnik zapuščinskega sodišča: H. H. Johnson;

uradnik okrožnega sodišča: A. A. Wigsnes;

uradnik kazenskega sodišča: Ernst Buchler;

zapuščinski sodnik: Pet. Sissman;

šolski upravitelj: Chas. H. Kerr;

pregledovalni urad (Board of Review): J. Charters;

pomožni urad (Board of Assessors): T. G. Wallman, John C. Watson.

Okrajni (County) svet:

predsednik: John T. Caulfield;

okrajni komisarji (za mesto): J. T. Caulfield, Peter Cunningham,

William Behrens, John Schroeder, Nels Anderson, H. Stewart, Charles Escher,

Andrew Lafine, Peter Gow;

okrajni komisarji (za deželo): August Lund, Victor Omerod, J. J. Billingham, H. D. Diehl, J. P. Bucklev.

Zdravstveni distrikt:

Louis Presenble, Alfred Carlson, R. E. Olson.

Mestna (municipalna) sodišča:

Vrhovni sodnik (Chief Justice): T. J. Morgan;

uradni vodja (Chief Clerk): Louis Dalgaard;

predstojnik slug (Chief Bailiff): C. E. Kirkland.

Prisedni sodniki:

Za šest let: Wm. Bros Lloyd, W. Cunea, Sam Block, H. De Boer, E. M. Stangland, Carl Strover, S. Steadman, Philip Brown, M. H. Taft;

za štiri leta: Dan Donahoe, Robert Salsiel, J. J. Berry, H. G. Conrad, J. S. Bard, H. Whittemiller, J. M. Clifton, H. J. Malloy, H. T. Hammersmark;

za dve leti: H. C. Dries, A. B. Hvale, John Hanson, W. Simpson, M. J. De Muth, M. Seskind, John O'Reilly, N. Groth, Chas. Schuler.

Socijalistični kandidati za državno zakonodajstvo.

Pri dne 14. avg. t. l. vrščih se konvencijah so bili imenovani:

Okraj 1.: W. P. Wolf v senat, S. Z. Davis v zbornico;

" 2.: John Aird v zbornico;

" 3.: W. H. Lakeman v senat, Lewis Dalgaard v zbornico;

" 5.: Joseph Ambroz v zbornico;

" 5.: Robert Waddell s., P. Pierce zb.

" 6.: G. E. Strom zb.

" 7.: Peter Knickrehm s., Henry G. Dawson zb.

" 9.: J. P. Lynch s., A. Olson zb.

" 11.: Charles Harold s., P. C. Lorenz zb.

" 13.: M. Wraalen s., T. J. Vind zb.

" 15.: Chas. Schliecher s., William Winner zb.

" 17.: H. M. Silverberg s., Gustav Franckel zb.

" 19.: John Neland s., W. E. Rodrigues zb.

" 21.: Rob. J. Tite s., John Collins zb.

" 23.: Otto Bezeljak s., Alex. Nicholson zb.

" 25.: Chas. Larson s., Geo. Koop zb.

" 27.: Herman De Boer s., H. Anielewski zb.

" 29.: Siegfried Miller s., Oscar F. Wilson zb.

" 31.: Fred Fasler s., Charles W. Greene zb.

Ambroz in Olson bila sta že prej člana.

Socijalistična stranka in nje upi

Valovi političnega življenja v ameriškem ljudstvu so z vsakim dnevom bolj razburkani. Že sedaj, ko imamo še več ko dve leti do volitve novega predsednika, opažajo se različna stremjenja, ki se bodo leta 1908 ob času novih volitev gotovo spremenila v stranke z jasnim programom. Ne gre pa se tukaj, kakor navadno pri vsakem volilnem boju, za malenkostne razlike v mnenjih posameznih politikov glede reform, marveč gre se v resnici za korenite, dalekosežne spremembe.

Da se ljudstvo v celoti te resnice ne zaveda, to dejstva samega na sebi ne spremeni. Malomeščanstvo vidi veliko nevarnost za svoj gospodarski obstanek v velekapitalizmu. S temi ali onimi "reformami" mu torej ni dosti pomagano. Meščanstvo želi videti uničene truste in korporacije, hoče torej revolucijo. Kajti brez te, ki odločno zanikuje opravičenost vsake zasebne lastnine, kakor je kapital, ni mogoče nikdar niti teoretično še manj pa praktično odpraviti in uničiti trustov. Ono delavstvo, ki navzlic vsemu trpljenju in pomanjkanju še vedno smatra maš sedajni kapitalistični sistem kot nekaj potrebnega, hoče postavno preureditev službenih razmer sebi v prilog in omejitev delodajalčeve samovoljnosti, to se pravi, da naj vlada odpravi in zabrani vse dosedajne krivice in nasilnosti, ki jih trpi delavec od delodajalca; to delavstvo torej želi revolucijo. Kajti pri sedajni popolni svobodi glede sklepanja službenih pogodb je revni delavec, ki komaj čaka, da dobi kako službo, izroččen podjetniku na milost in nemilost; isti mu diktira pogoje, ki so seveda dočela odvisni od delodajalčeve dobre volje in prirojeni na poznejše izkoriščanje, in delavec-trpin prisiljen je prodati se kapitalistu za vsako ceno, ako noče poginiti gladi. In tako velik gospodarski preobrat se imenuje z drugo besedo "revolucija".

Slednjč hočejo revolucijo tudi zavodni delavci, socijalisti. Razlika med temi in ostalimi strankami je le ta, da vedo socijalisti natančno, kaj hočejo, in da so tudi v stanu svoje tozadevne težnje razjasniti in razglasiti. In ravno iz tega razloga je socijalnim idejam najhujši protivnik kapitalizem, ki z mogočnimi sredstvi brezobzirno brani svoje posestno stanje. Drugi nasprotniki se mu ne zdijo tako nevarni.

Tak je položaj, in uprašanje nastane, katere stranke in osebe bodo stopile na politično pozorišče kot nositeljice zgoraj označenih gospodarskih stremljenj. V zadnjem času obrača veliko pozornost nase Bryan, ki se je pred kratkim povrnil s potovanja okrog sveta in kateremu po vseh ameriškanskih mestih prirejajo njegovi somišljeniki navdušene ovacije. Kot bistroumen politik je kmalu pregledal celo situacijo in vedel, kaj mu je storiti kot bodočemu demokratskemu kandidatu za predsedniški stol. Na svojem povratku proti domu prireja v vsakem večjem mestu govore, grmi proti trustom in korupciji ter navdušuje svoje verne poslušalce in pristaše za korenite reforme. Sicer se je pri neki priliki sam izjavil, da noče kandidirati, toda ves njegov nastop kaže ravno nasprotno. On in njegova stranka, — demokratsko navdahnjeno malomeščanstvo, — ubrali so srednjo pot: na eni strani pobijajo kapitalizem, na drugi strani pa so odločno proti komunizmu. Samo ob sebi je umevno, da ima Bryan tudi tekmece; eden izmed teh je Hearst, ki stoji na čelu druge politične struje, ki je, porodivši se ob času največjega ogorčenja, še radikalnejša nego Bryanova, in ki se poteguje celo za "državni socijalizem". V očiščenje političnega ozračja bi bilo potrebno, da se čim preje dožene, kedo popelje v boj proti korporacijam malomeščanstvo in tega pristaše iz delavskih krogov. Toda to se bo zoznalo šele za časa nacionalnih konvencij v letu 1908. Vsekako je Bryan mogočnejša osebnost, a Hearst upliva s svojim časopisjem in donarjem, s katerim si kupi pristaše. Boj mej tema dvema kandidatom bo brezdvomno jako zanimiv.

Več ko dvomljivo pa je, če bodo kapitalisti zopet z Rooseveltom potegnili. Sicer ni njegovo slovesno zatrdilo pred zadnjimi volitvami, da ne bo nikdar več za predsednika kandidiral, vredno piskavega oreh, toda "kadar kliče domovina", ne more reči pravi (!) patrijot "nečem!" Pa Roosevelt je kapitaliste, ne da bi jih stem pravzaprav kaj ranil, prepogosto šikaniral, da bi se daj s posebnim dopadanjem mo-

Dalje na 7. strani.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Se priporoča vsem slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakterih potrebščin. Izdelek je najfinji in najkakovnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Pišite v svojem jeziku po vzorcu ali vzorčno knjižico.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost ni okusni izdelek naročenih potrebščin.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure: do 9. zjutraj od 1. do 2. in od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite tako predmete označevane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglaših. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico nižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
o velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Chicago, Ill., 30. avg. 1906

Čenjeno uredništvo! Dovolite mi malo prostora, da povem par besed o ruski revoluciji. — Kedo je začel revolucijo na Ruskem? — Duhovnik Gapon. To je bil suspendiran far; suspendiral ga je car. Sedaj ni vedel, kaj bi začel. Začel je ljudstvo organizirati in ga, podpihovati za revolucijo. Nabiral je tudi denar v korist revolucije. In ko je prišel čas za odločilen boj, boj za svobodo, jo je raje popihal neznan kam, mesto da bi šel z revolucionarji v boj. Vendar so ga zasledovali tako dolgo, da so ga dobili nekje na Finskem, ga usmrtili in še mrtvega linčali.

Tako je tudi v Chicagi. Tukaj je začel revolucijo duhovnik Sojar. Začel je pridigovati v hiši božji o socializmu, o katerem je trdil, da razširja krive nauke, ter podtikal socializmu stvari, od katerih je ravno nasprotje istina. On pravi, da socialisti niso žentelmeni, ampak tisti njegovi pristaši, ki vedno ori njem visijo in mu flakajo njegove vedno raztrgane žepce. Ti pristaši bi mu dali vse, samo da jim fajmošter reče, da so žentelmeni. Ti njegovi žentelmeni tčijo vedno skupaj, hodijo od hiše do hiše ter prenašajo razne čenče, kakor stare babe. Ti hišni nadzorniki vohunijo zlasti ob petkih, da vidijo, kaj ljudje jedó. Bog ne daj, da bi videli ob teh dneh meso na mizi! Precej so pri svojem "priljubljenem očetu" in javkajo o strašnem grehu! — G. Sojar, pustite ljudem živeti, nikarte jim ne kratite življenja; saj si mora vsak sam zaslužiti! Kaj bi šele bilo, ako bi morali Vi iz svojega žepa dajati ljudem za življenje! Gotovo bi morali vsi gladi poginiti. — Vi si domišljujete, da ste že neomejen poglavar čez Čičaške Slovence. Motite se! Poslali ste dopis pod imenom dveh delegatov, da mora društvo "Slavija" obsoditi g. Kondo, češ da je žalil sv. zakramente (kar pa ni bilo res); pisali in grozili ste omenjenemu društvu, da mora Vaši želji ugoditi, ker bosta inace ta dva delegata delala zgago pri konvenciji S. N. P. J.; — grozite nam nadalje, da boste odgovarjali člane od narodnih društev in da boste napovedali bojkot listu "Glas Svobode": — toda vse Vaše spletke in grožnje Vam nič ne koristijo; svojega namena ne boste nikdar dosegli. Naše bojne vrste se z vsakim dnem večajo. Mi rastemo, in zato Vas je — strah! Kaj ne? Od tod Vaše rogoviljenje. Mi gremo svojo pot naprej, brez ozira na levo in desno, in če pri tem koga pohodimo, ki se nam na poti ustavlja, — nam nič mar. Naša pot nas vodi v lepšo bodočnost, imamo jo jasno pred očmi. Le slepci tega ne vidijo.

Prijatelj socializma
Anton Duller.

Willock, Pa., 6. sept. 1906.

Čenjeni sodrug urednik! Ni še dolgo, ko sem Vam poročal o napredku našega društva "Zveza" št. 36 S. N. P. J., v katerem se je tekoma tako kratkega časa že toliko članov združilo. Danes Vam poročam še veselejšo vest: samo

pri zadnjem zborovanju pristopilo jih 19 naenkrat! To je gotovo vesel pojav! Slovenci tu in v okolici so končno sprevideli, kje je njihov pravi dom, da je isti najti le v organizaciji, ki stoji na svobodni, socialni podlagi, in ki ima ustavo in pravila, izražena v kratkih, jedrnatih stavkih, ne pa v dolgovazne člene in paragrafe brez pravega smisla.

Tudi na prihodnje zborovanje se pričakuje velik naval novih članov. Društvo šteje doselej 54 dobrih, zanesljivih udov.

Ojunačili smo se tudi, da priredimo na 15. t. m. v tukajšni nemški dvorani veselico, koje čisti dohodek se porabi za poravnano društvenih stroškov. Že iz tega razloga naj bi se cenjeni somišljeniki v obilnem številu udeležili te veselice, ki nudi posetnikom obilo izborne zabave.

Poročati Vam imam tudi dva smrtna slučaja. Neizprosna smrt pobrala je iz naše srede dva mila nam tovariša in sočlana našega društva, in sicer Josipa Sinkoviča in Ivana Smidta. Prvi, naš predsednik, bil je že od vsega početka sem neumoren član našega društva, za katerega ustanovitev, razvoj in napredek si je pridobil nevenljivih zaslug. Preje je pripadal k "Bratoljubu" v Claridge, Pa. Tukaj zapuščča brata in udovo z 2 otrokoma.

Drugoimenovani, Smidt, bil je istotako dober in vzoren član. V Ameriki zapuščča brata, v domovini pa mater.

Služaj je nanesel, da sta oba istočasno zbolela in komaj po tridnevni bolezni tudi oba skoro sočasno umrla. Razlike je samo 10 ur.

To naj služaj rojakom v opomin in kot dokaz, kako potrebna so podpora društva; nikdor ne ve, kje in kedaj ga čaka nesreča.

Pozdravljam rojake širom Amerike.

Miklavčev.

Iz Kranjskega, 17. 8., 1906.

Le redkokdaj kaj pišete iz naše piškave domovine, vsled tega Vam za sedaj tole objavim.

V Planini pri Postojni je sloveča a zdaj že nekoliko pozabljena božja pot, ki se imenuje "na Gori". V letnem času, kadar suša pritiska, naši nebeški agentje žanjejo; raztec oznanjujejo in vabijo na "procesijo na Planinsko Goro, da bi ljubi Bog dal dežja!" Za svoje trgovsko posredovanje zahtevajo seveda provizijo, kakor se spodobi, pa še lepo provizijo! Tercijalke ubero pot pol noge in tekajo od hiše do hiše, in tako po navadi naberejo od 15 do 30 gl. To nesejo božjemu namestniku, in dež je zagotovljen!

Tudi letos je bilo tako; a lej ga spaka, kaj se zgodi! Fajmošter Lovrič je menda zaspal, da ni vremenske lestvice redno opazoval, in bog "Pluvius" je nekoliko dni prej, predno se je procesija vršila, odpr svoje zatvornice in fajmoštru račun prekrižal! Toda g. Lovrič si je znal hitro pomagati; pritečeno nedeljo je oznanil, da se procesija odpove, ker je že deževalo; v ta namen nabranj denar pa se bode porabil za 6 maš, in sicer 3 v zahvalo Bogu, ki je dal deževati, 3 pa se bodo brale za grešne duše tistih, ki so denar darovale! — Ali ni to pametna uredba?!

Nam pa, ki smo dvomljivi, kakor sv. Tomaž, se vendar nekoliko čudno zdi, da je namočilo polja tudi tistih, ki za sprevod niso nič prispevali in ki dežja niso kupili!

Iz tega se vidi, da je denar, ki ga daruješ v take namene farju, proč vržen denar.

S socialnim pozdravom vsem sobratom onkraj morja.

L. M. . . . r.

San Francisco, dne 24. avg. '06. Odkar so nas uboge grešnike vohzemeljski duhovi tako prestrašili, ni se še popolnoma poleglo razburjenje.

Marsikdo si morda misli, da so tukajšne delavske razmere sedaj ugodne. Pa to je, kakor se vzame: nekateri naletijo na dobro, še več pa na slabo. Mi mizarji dobili smo 50c. na dan priboljška, ako ne bomo stavkali; zahtevali smo \$4.50 na dan, in ako se naši zahtevi ne bo

ugodilo, izbruhne gotovo v prav kratkem času stavka. Vozniki na pouličnih železnicah prično stavkati v ponedeljek. (Ta stavka je sedaj že končana, o čemur poročamo na 1. strani. — Opomba uredništva.)

Vsak ptujec, ki pride semkaj, se ujame v past, ker bukaj sploh ni mogoče stanovanja dobiti, tudi za drag denar ne. Seveda kdor ima tukaj znanca ali kdor je že pred potresom tukaj bival, ta se ložje kam zateče. Ostali so pa reveži. Kadar se mesto zopet pozida, potem se bo že spet na boljše obrnilo. Delo hitro napreduje in upati je, da nastane v razmeroma kratkem času še lepše mesto, nego je bilo poprej.

S socialnim pozdravom

John Erbus.

Socrates Mine Sonoma, Cal., 12. septembra 1906.

Tukaj v Kaliforniji prikazal se je novi Peter Jeram ravnoisti, ki je Peterčku pomagal mešetariti v EdenWally Mendecino Co. Ta Peter II. in njegov agent, po domače "ta kosmati", kupila sta farmo od Mrs. Herry Ink blizu Oat Hill-a, katero nameravata na drobno prodajati in na debelo g. . . . — če se bo le dalo.

Zatorej, rojaki, ne dajte se speljati sladkim besedam! Zemlja ni vredna 75c. acer. Spekulantov je povsod polno po Kaliforniji, največji je pa na Oat Hill-u.

Z bratskim pozdravom

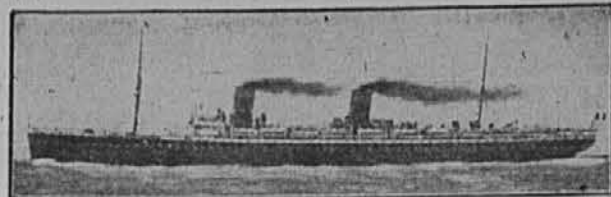
A. K.

Lietnica uredništva.

A. G., Cleveland, O.: Mi smo dopis o Vas pričeli, kakoršnega smo prejeli od svojega poročevalca. Njegovega imena pa Vam na noben način ne moremo izdati; to bi bilo naravnost proti vsem našim principom; o tem torej niti govora ni. Ako ste razžaljeni in ako menite, da se Vam je krivica zgodila, morate priti pač z boljimi protidokazi na dan, a ne s psovkami in pridušanjem, da ste nedolžni. Stori je no krivico Vam takoj popravimo, kakor hitro se o tem preprčamo. Dosedaj pa nimamo povoda dvomiti o verodostojnosti našega poročevalca.

r. y., Cleveland, O.: Po več dopisov skoro jednake vsebine ne pričbnjemo. Že predzadaj teden smo obelodanili dopis o razmerju G. in H. v Cl., zato Vaš sedaj odpade. Prosimo kaj drugega. Pozdravljeni!

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska progaCompagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence30.000 ton. La Lorraine22.000 ton.
La Savoie22.000 ton. La Touraine15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

POZOR!

POZOR!

SLOVENC!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka
Frank Bernik, ki je otvoril hotel na
44 Sherman Ave. pri La Salle postaji.

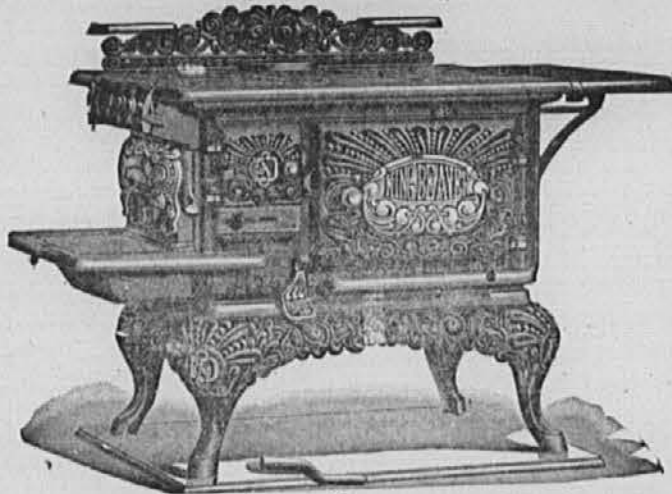
—ZAPOMINITE SI!—

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba!...

FRANK BERNIK, lastnik.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri
NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!**Cene delnicam so vedno višje.**

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrudnik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupte kolikor morete delnic, dokler so še po \$6.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Čenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$6.00 komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče doposljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190.....

Čeki, menice (trate) in pošne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
Nartzo-
riki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Pomožni
odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHAR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
Bolniški
odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole drštveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljate pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

III. Kotoliški shod v Ljubljani pa socijalna demokracija.

Po vsem civiliziranem svetu, kjer prebiva fanatizirana katoliška duhovščina poleg svobodomiselnih, za napredek in pravo oniko ljudstva vnetih strank, — bje se velikanski boj med tema dvema v bistvu protivnima si elementoma. Gre se za nadvlado na eni strani, na drugi strani pa za zmago svobodnih idej in napredka. Upliv in moč duhovščine med ljudstvom gineva od dne do dne, in sicer po lastni krivdi duhovščine. — Med svobodomiselnimi strankami pride v sedajnem času kot ena najmočnejših in po celem svetu najbolj razširjenih strank v prvi vrsti v posest socijalna stranka, katerej pripada tudi bodočnost. To dobro uvideva tudi duhovščina in nje pripadniki. Socijalizem, ki si je postavil za nalogo, osvoboditi vse človeštvo od vsake nadvlade, izkoriščevanja ter duševnega robstva, mora že co ipso biti najodločnejši nasprotnik vsem onim, ki ga na njegovi začetni poti ovirajo, zlasti pa še rimski duhovščini, katera se že davno ne drži pravih Kristusovih nauk, temveč zasleduje le svoje sebične cilje ter uganja najgusnejšo politiko v dosego absolutne nadvlade nad vesoljnim človeštvom. Rimska hierarhija je Kristusov nauk popolnoma spakerala in povečala ter svojim namenom — namreč obdržati človeštvo v duševni temi in duhovniški odvisnosti, — prikojila. Ker torej moč in upliv duhovščine gineva kakor spomladanski sneg, skuša in vsak način priti zopet na površje, do svoje nekdanje moči in veljave, kakoršno je imela v srednjem veku, ko je bilo ljudstvo še skrajno nevedno in duševno omejeno. V to svrhu ni jim nobeno sredstvo preumazano; izrabljajo na najbrezvestnejši način vero in politično enakopravnost. Pri pobožnosti in lahkovernosti našega naroda jim je to lahko mogoče. Prirejajo na vseh krajih "verske" (v resnici politične) shode, zbobnajo na iste vsled svoje izvrstne organizacije kar največ nesamostojnega ljudstva, kateremu potem vcepljajo in vsilijo svoje krive nauke. Kjer živi duhovščina med samimi nerazsodnimi ljudmi, tam jim je delo lahko. Ni jim treba tam prirejati "verskih" shodov in ljudstva farbati. A težje je, kjer je ljudstvo že na višji stopinji izobrazbe in prepojeno z reformnimi idejami. Tam uporabljajo najbolj rafinirana sredstva, da svoje slušalce premotijo. Na takih shodih udrihajo najbolj po socijalizmu, ker se jim ta zdi najnevarnejši za obstanek duhovske nadvlade. To smo videli na ameriškem katoliškem shodu v Buffalo. Tudi v Ljubljani se je vršil tak "katoliški" shod dne 26., 27. in 28. avgusta t. l. Tamkajšna duhovska stranka, na čelu ji črni, nad vse prefrigan general dr. Šusteršič, ki je v svoji vladohlepnosti prodal v državnem zboru povodom upeljave splošne volilne pravice, vse obmejne Slovence, — je seveda toliko premetena, da ne bode pobijala socijalizma očima, ker se ista v svoji veliki zvižčnosti, uvidevši moč, popu-

larnost in bodočnost socijalnih idej, — sama šteje navidezno med socijalne stranke, k takozvani "krščansko-socijalni" stranki. To pa je velik nestvor, le slepilo za manj zavedne ljudi. Kajti vsakdo ve, ki zna kolčekaj misliti in preudariti, da ne more biti današnji katoliški duhovnik na noben način socijalist. To nam spričuje tudi najnovejša papeževa enciklika, v katerej se duhovnik strogo prepoveduje, udeleževati se socijalnega gibanja. Papež je v takih stvarih gotovo merodajen! Vsa ost tega "katoliškega" shoda v Ljubljani bo torej naperjena proti liberalni stranki, proti brezvercem in odpadnikom, to je proti takim, ki se ne uklonijo duhovskemu terorizmu in ki nečejo tlačiniti duhovski gospodi in nje petoliznikom.

Da ljudstvo spregleda, za kaj se gre pravzaprav in da se mu raztolmači pravi pomen tega "verskega" shoda v Ljubljani in sploh vseh takih in enakih shodov, izdala je jugoslovanska socijalna demokracija na svoje razpisnice in na vse svobodomiselnih Slovence primeren oklic, ki utegne zanimati tudi naše tujkajšne sodruge.

Radi pomanjkanja prostora priobčemo ga prihodnjic.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50
 Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vsih tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na
 M. P. Pazderic
 P. O. Box 192 Larimore, N. Dak.

SLOVENCEM V POGLED.

Čenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
 New York.

Jaz Frank Mohar Vam hočem odgovoriti na Vaše pismo ter Vam naznanjam, da ne potrebujem nadaljnih zdravil, ker je moj sin popolnoma zdrav. Zahvaljujem se Vam torej, ker ste mi ga tako dobro ozdravili že dvakrat; prvič od božjasti in sedaj zopet popolnoma kerga ni madeža na njegovi koži.

Sedaj Vam ostajem iskreni prijatelj.

Frank Mohar.
 Box 85 McKinley, Minn.

Cenena vožnja v New York City.

Počeniš z dnem 5. do 19. sep. Nickel Plate-železnica prodajala tikete v New York in nazaj za eno vožnino več \$2.00 iz Chicago. Povratek iz New York veljaven do 19. septembra. Za podrobnosti obišči ali piši; John Y. Calahan, Gen. Agent, 107 Adams St., Chicago.

POZOR!

VELIKI SKUPNI IZLET

društva "DELAVEC" in pevskega zbora "SLOVAN"

BODE DNE 30. SEPTEMBRA 1906

LAKE SIDE GROVE NA EWING AVE. 9601 SO. CHICAGO.

Izvrstna godba in izurjeni slov. in hrv. pevski zbori.

Vstopnina 25c.

POZOR!

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in Luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljšie in najfinejše unijske smodke. Potniki dobre čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Pozor!

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati sveče, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
 Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
 CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
 po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
 blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek — Elgin ali Waltham. \$14.00
 Te vrste ura stane le

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
 Chicago, Ill.

POROČNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Verska podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovrstne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 297

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.
 PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
 GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITO.

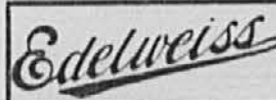
LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA
 "CARPATHIA" 13,600 ton.
 "SLAVONIA" 10,600 ton.
 "PANNONIA" 10,000 ton.
 "ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO. Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!
 F. G. WHITING, ravnatelj.
 67 Dearborn Str. CHICAGO.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.
 Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue
 CHICAGO, ILL.

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.
 TELEFON šteV. 777

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografirni atelje

mej Slovinci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave.
 CLEVELAND, O.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto. Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Dolenjska železnica.

Železniško ministrstvo je g. notar Plantanu in državnemu poslancu Ivanu Plantanu znova izdalo za eno leto dovoljenje, da izvrši tehnična predelava normalno lokalno železnico od Novoga mesta ali eventualno Straže-Toplice, čez Uršna sela, semiški prelaz in Krupo v Metliko z oceppljenjem proti Črnomlju pod pogoji kot lansko leto.

Kakor znano, je g. notar Plantan eden najdelavnejših slov. državnih poslancev in se kot tak močno trudi in pospešuje koristi svojih volilcev. Zlasti se zanima za zapuščeno Dolenjsko, katerej želi preskrbeti zgoraj omenjeno podaljšano železnico, za kar se trudi že več let. Le žal, da ga njegovi politični nasprotniki, klerikalci, pri tem na vse načine ovirajo, ker so mu nevoščljivi časti in hvale, ki bi jo stem zaslužili.

Pozor slovenski podjetniki.

Železniško ministrstvo deluje vsestransko za povzdigo prometa ob novi državni železnici. Podjetnikom, ki hočejo ob tej progi staviti hotele, je dovolilo mnoge olajšave: znižanje vozne cene za dovažanje stavbenega materiala in hišnega inventarja po državni železnici, ugodno prepuščitev svojih pripravnih stavbnih parcel, napravo načrtov, nadzorovanje stavbe i. t. d. — Nemški listi so že začeli veliko agitacijo, da bi se teh ugodnosti poslužili nemški podjetniki. Slovenski podjetniki na noge, ugodnost je najlepša.

Sojoma v Borovnici.

Vprav grozne reči se čujejo zdaj iz Borovnice o načinu, kako je borovniški župnik pripravil dekline na prvo sv. obhajilo. Župnik je bil nedavno tega zaslišan in po zaslišanju pridržan v zaporu. Kadar stvar dozori, bomo o njej kaj več poročali.

Strajk zdravnikov.

Zdravniška zbornica za Goriško in Gradiščansko je prepovedala zdravnikom cepiti koze, dokler bo honorar za cepljenje znašal samo 1/2 do 2 vinarja za vsak slučaj.

Godni požar.

Pri Trstu je vsled isker iz lokomotive pogorelo okoli 3000 čtv. m. gozda. Škoda še ni določena.

Prijet vlomilec.

V Žitnjaku pri Zagrebu se je priklatil med cigane Martin Senica iz Prečne pri Novem mestu. Ušel je iz zapora, v katerem je sedel zaradi vloma. Cigani so ga zvezali in oddali redarstvu, ki ga je uklenilo na rokah in nogah.

Nesreče v rudokopu.

V Zenici na Hrvaškem so se pretekle dni ponesrečili 4 rudarji. Ruda se je v velikih kosih zvalila na delavce, od katerih sta dva umrla, dva sta pa težko ranjena.

Nova proga

z Jesenic do Hrušice in skozi karavanski tunel je dodelana v toliko, da je napovedana komisija, ki ima progo pregledati.

Nov izum.

Dinko Karlovič iz Hvara v Dalmaciji je, kakor svoječasno omenjeno, izumil avtomatično pripravo za sklapanje železniških voz, s čimer je rešil, jako važno vprašanje, s katerim so se bavili več let razni svetovni mehaniki. Karlovič je angleški vladi ponudil svoj izum proti 300,000 f. šterlingov in ta ga je sprejela pod imenovanim pogojem. Karlovič je pred dvema leti ponudil svoj model avstrijskemu trgovinskemu ministrstvu, a so ga odbili, ker je — Hrvat iz Dalmacije! Nova ilustracija jugoslovanskih žalostnih razmer!

Strajk.

Strajkati je začelo v Belgradu nad 6000 delavcev.

Cesarska pesem izživljena.

V vladnih in zlasti v dvornih krogih vlada silna nevolja, da je občinstvo v Pešti pri vojaški maši na cesarja rojstni dan izživljalo cesarsko pesem in ko je godba utihnila, zapelo Kossuthovo pesem

Poskušen samomor vojaka.

V Mariboru se je ustrelil infanterist Jakob Vogrin s službeno puško v prsi in najbrž ne bo ozdravel. Vzrok je kazen, ki so mu jo naložili, ker nekega častnika v pijanosti ni pozdravil, ampak mu vrhutega priložil še par klofut, ko ga je ta ustavil.

Avstrijski Lloyd.

Parobrodno vožnjo v Vzhodno Afriko opusti "Lloyd", kar bo zelo škodovalo avstrijskim in ogrskim naseljencem v Južni in Vzhodni Afriki.

Društvene vesti.

Vabilo

na prvo letno veselico, ki jo priredi društvo Zveza štv. 36 v Willock, Pa., v prostorih tukajšne Germania Halle

dne 15. sept. 1906 *večer ob 7 uri.*

Prosijo se vsi cenjeni somišljeniki, da se v obilnem številu udeležijo te veselice. Svira godba iz Homesteada.

Vstopnina na plesišče 50c.

Za fino sveže pivo in dober prigrizek skrbi

Odbor.

Vabilo

na veliko veselico, katero priredi društvo "Danica" štv. 44 v Conemaugh, Pa., S. N. P. J. dne

15. septembra 1906.

v društveni dvorani sv. Alojzija v Conemaugh.

Začetek ob 6. uri zvečer.

Vse rojake in sotruge kakor tudi sl. pevsko društvo "Bled", stem uljudno vabimo, da se v obilnem številu udeležijo te veselice, koje čisti dobiček je namenjen v korist na novo ustanovljenega društva.

Vstopnina \$1. pri čemur je vračunana že vsa pijača in jed. Dame proste.

Za izvrstno godbo in dobri prigrizek skrbi

Odbor.

Javna zahvala.

V imenu društva "Zveza" štv. 36 S. N. P. J. izrekam tem potom iskreno zahvalo društvoma sv. Barbore štv. 16 in sv. Florijana štv. 42 za njihovo častno udeležbo pri pogrebu naših dveh umrlih bratov Jos. Sinkovica in Ivana Smidta.

Posebej pa se še zahvaljujem društvu sv. Barbore za prijaznost, da nam je dovolilo korakati pod svojo zastavo in nam priskočilo najprvo na pomoč.

Tudi vsi drugi rojaki, ki so pokazali z obilno udeležbo svoje sožalje, naj bodo uverjeni naše hvaležnosti.

Na Willocku, Pa., dne 27. septembra 1906.

V začasnem zastopstvu društva "Zveza" štv. 36

Miklavčev.

Podučljivo.

Mr. John Nocht, 100—1st St. Charleroi, Pa., nas prosi, da bi tiskali to podučljivo zadevo o njem samem. "Star sem 45 let, uderževati moram svojo družino z trdim in nevarnim delom; trpel pa sem hudo ubadanje v želodec in na organih, tako da sem bil nezmogel za delo; niti hoditi, ne sedeti in ne spat nisem mogel, in nobeno zdravilo mi ni pomagalo. Sosedji pa so mi svetovali naj rabim Trinerjevo zdravilno grenko vino, za kar moram izreči, da dvestekletnici istega me je popolnoma ozdravilo. Dobil sem zopet dober tek do jedi, in želodec pričel je zopet redno delovati, jaz pa so zopet počutim zmožnega in močnega za vsako delo. Ta zadeva je podučljiva ker bi se Mr. Nocht bil lahko vsega tega obvaroval, ako bi bil takoj rabil Trinerjevo zdravilno grenko vino, ko je čutil prvi sled bolezn. Ljudi blede ali višnjeve barve, slabi, sitni, izbirčni, brez slasti do jedi, brez spanja, nervozni izdelani in polni slabosti, bi morali brez vsakega odloga rabiti Trinerjevo zdravilno grenko vino, katero čisti kri in ojači nje prebavne organe.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

PAULINA ŽAGAR,

1516 Hecla Street,

CALUMET, MICH.

Velespoštovani gospod Collins M. I.

Najprvo Vam naznanjam, da sem se po 3 teenskem rabljenju Vaših zdravil več ko polovico bolje počutila, a sedaj moram reči, da sem zdrava hvala Bogu vsi znaki moje bolezni so popolnoma izginili in celo telo se mi je ojačalo, tako, da se moji znanci čudijo ko im pripovedujem ovaših čudovitih zdravilnih Nikdar nisem mislila, da bi Vi mene od tako težke bolezni ozdravili, pa ste me hvala Bogu, in Vam se lepo zahvaljujem, ker sedaj vem, da ste Vi en učeni in hvale vredni zdravnik, ker je in bolezni, katero bi Vi ne ozdravili, pa ste tudi mene ozdravili od tako težke bolezni, katero sem trpela 7 let in pol in od katere me ni eden tukajšnjih zdravnikov ni mogel ozdraviti, ker vsaki mi je rekel, da mi ni nič in da ne ve kakšna bi mogla biti moja bolezen, ker ničesar ne razumijo kakor denar pobirati. Ako človek ne bi bil bolan bi mu tudi ne bilo teba zdravnika in ne bi denarja zastoj proč metal. Jaz sem sedaj zdrava hvala Bogu, mene sedaj nič ne boli, zato priporočam vsakemu, kateri je bolan, da se obrne le na slavnega in učenega zdravnika Collinsa, ker verujete mi, da je on najboljši zdravnik na tem svetu in jaz mu ostajam hvaležna do zadujega časa mojeja življenja. Ozdravljena sem od nečiste, otrovane krvi, od belega toka, bolečin v trebuhu in maternici, od glavobola, bolečin v rokah in nogah, prebadanja v križu, prističev in slabosti telesa. Prosim,

da Vi to pismo prepisete in priobčite Rojakom ter ostajam hvaležna

Paulina Žagar,

1516 Hecla Str., Calumet, Mich.

Dragi Dr. E. C. Collins M. I. New York.

Jaz Jozef Pavlič Vam naznanjam in Vas srčno zahvalim za Vaše zdravila, ki ste mi jih pošiljali. Vaša zdravila so moji ženi tako nucala, kakor ste Vi meni spročili. Zda je čisto popolnoma zdrava hvala Bogu, in moj dragi sinček je čvrst ter ni udan nobeni bolezni, zato se Vam dragi zdravnik iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vam ostanem hvaležni

Jozef Pavlič,
Box 334 Aspen, Colo.

V. S. Jovanovich,
New Albany, Ind.

Poleg teh imamo še mnogo zahvalnih pisem, katere so nam v zadnjem času pisali rojaki zahvaljujoč se za nazaj zadobljeno zdravje, katerih pa radi pomankanja prostora ne moreno tukaj priobčiti.

ROJAKI SLOVENC! iz tega sami lahko razvidite kje je resnica, zato pazite kamu poverite zdravljenje svoje bolezni, kajti mi, kateri gledamo za splošni blagor in korist naših rojakov, vam svetujemo in priporočamo, da se v slučaju katere koli bolezni obrnete edino le na:

Dr. Collins N. Y. Medical Institute,

140 West 34th Street,

NEW YORK, N. Y.

ker on je edini, kateremu je vsaka bolezen popolnoma in temeljito znana ter edini zamore v resnici garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavni nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reumatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemoide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekline noge in telo, vodenico, božjst, slabosti pri spolnem občevanju, poluciji, nasledke onanije (samo izrabljevanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazulje, ture, kraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavoboli, neredno mesečno čiščenje, beli tok bolezni na maternici i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bole. ni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis, kakor tudi vse TAJNE SPOLNE BOLEZNI MOŠKE in ŽENSKÉ. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane popolnoma tajno.)

Da pa vsaki bolezen natančneje spozna, naj piše po obširno knjigo „Zdravje“ katero je napisal slavni Dr. E. C. Collins M. I., katera je potrebno, da se nahaja v vsaki Slovenski družini in katero vsaki dobi zastonj, ako pismu priloži nekoliko poštnih znamk za poštino.

ZATORAJ ROJAKI! Zakaj da bolujete in trpite? VSE VAŠE BOLEZNI, TRPLJENJA IN SLABOSTI točno opišite v svojem materinem jeziku — natanko naznanite koliko ste stari, kako dolgo traja bolezen in vse druge podrobnosti ter pismo naslovite na sledeči naslov:

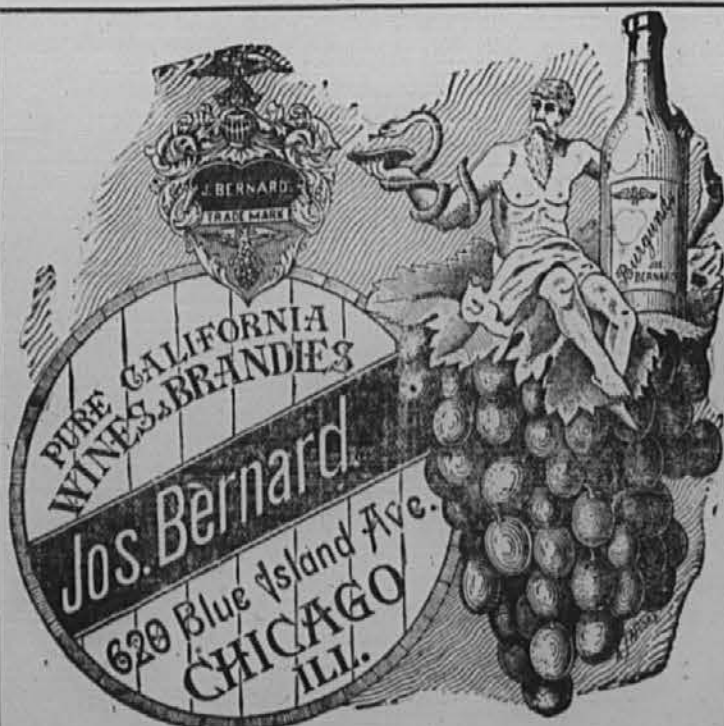
Dr. E. C. COLLINS,

MEDICAL INSTITUTE.

140 West 34th St.,

New York, N. Y.

Potem smete biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. Za tiste, kateri želijo sami osebno priti v ta zavod, je isti odprt od 9 ure zjutraj do 5 popoldne. Ob nedeljih in praznikih od 10 ure popoldne do 2 popoldne.

Edina vinarna, ki toči najboljšo kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Rojaki, naročite si "Gl. Svobode."

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave. Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel.
C. HOFBAUER.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen peset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bude varen.

Popolnoma zanesljivo vloženo je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Svote, vložene do 12. julija, obrestujem s 1. july naprej. Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPRTO DO 8 URE ZVEČER.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Mirko Vadina

priporoča bratom Slovincem svojo **BRIVNICO.**

390 W. 18. St. Chicago.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizu 19
alice CHICAGO, ILL.

Poštanim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanji vlagatelj uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1,00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno omerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.**Dediči se iščejo**

za 60 milijonov. V Petrogradu je umrl generalni ameriški konzul Jurij Pomuž, ki je bil rodom Madžar. Leta 1848, ko je divjala v Avstriji revolucija, je stal v vrsti revolucionarjev; ko so bili ti premagani, je odpotoval v Ameriko. Denar je v oskrbi v Washingtonu. Dozdaj se je oglasilo 11 dedčev.

Aristokrati-socialisti.

Iz Londona se poroča, da je socializem pridobil zopet enega aristokrata v svoje vrste. Charles Alfred Lister, sin in dedič lorda Ribblesdale, je sledil grofici of Warwick in vstopil kot član samostojne delavske stranke, socialne organizacije, katere vodja je Keir Hardie.

Charles Alfred Lister je, kakor ga njegovi kolegi imenujejo, polno-krvni socialist, komaj 18 let star in dovršil ravnokar svoje študije. Izrekel se je za revolucijo ter pobija današnje gnilo družbo in nje skoz in skoz lažljivo kulturo. Sedaj se pridno udeležuje socialnih predavanj samostojne delavske stranke, piše socialne članke v socialne liste in kot znak svojega svetovnega naziranja nosi rudeč ovrtnik.

Slučaji, da prestopajo milijonarji v bojne vrste socializma, se množijo. Kakor znano, je isto storil pred kratkem tudi Chicaški milijonar Patterson.

Kje je Orchard?

Iz Butte City, Mont., posnema iz "Journala" z dne 15. avg. t. l. naslednjo vest:

P. D. Lambert, ki se je vračal od demokratske državne konvencije iz Rupert, Id., na svoj dom, je prinesel seboj grozno novico, da so Herry Orcharda, ki je bil zaprt v jetnišnici v Boise, Id., radi lastne izpovedi, da je umoril po naročilu bivšega guvernerja Steunberga, — iz te jetnišnice skrivoma in neznano kam odposlali.

Ze v začetku cele te komedije se ni nikomur dovolilo videti Orcharda, še manj pa govoriti z njim.

To da veliko misliti! Znano je vsem, da sedijo Haywood in njegova tovariša v ječi, ker so obtoženi, da so podkupili Orcharda za umor imenovanega guvernerja. A navzlic temu, da se je izkazala njih nedolžnost, marveč da je Orchard sam bil podkupljen od kapitalistov, da obdolži Haywooda in tovariše tega zločinstva, — niso se izobušeni na prosto. Vzbuja se slutnja, da se hoče te tri na vsak način odstraniti, — gotovim krogom na ljubo.

Takozvana "Socialist Labor Party" v državi Colorado je odstopila od svojega programa dotlej, da bodo jezenske volitve, ter volila za socialiste, z namenom pomagati Haywoodu do prostosti in izvolitve, o čemur je stranka takoj brzojavno obvestila Haywooda v zaporu ter ga zagotovila vsestranske pomoči.

Imaš-li prijatelja v Coloradu? Potem mu takoj piši in vzpodbujaj ga, da voli Haywooda in druge socialne kandidate. Pošlji mu "Glas Svobode", in tako bodeš pripomoček, ako ti drugače ni mogoče, veliko do Haywoodove zmage. Ne odlašaj torej, stori takoj, da bodeš deležen tudi Ti zmage nad sovražnim kapitalom.

V mestu Sturgis države Kentucky zaprli so nedolgo tega 25 unijskih rudarjev, ker so se uprli sodnijski naredbi. To pa je prišlo tako: Podjetniki so odslovili unijske delavce in importirali 60 zamorcev, unijski pa so te pregovorili in jih za unijo vseh 60 pridobili, na kar so bili aretirani in obsojeni.

— Dne 2. septembra t. l. zasulo je v neki jami v Lexington, Ky., 9 rudarjev. Cele trume delavcev koplje in dela na vso moč, da pride do ponesrečenih tovarišev.

Chicaška "Navigation Company", katera prevažajo blago po Chicaški reki, hoče, da bi ji ljudstvo popravilo strugo, tako da bi oni magnetje potem še večje dobičke delali. — Kaj pa vlada? Gradi naj še več že-

leznic ter jih naj potem da Morgana, Herrimanu in drugim! — To bi bilo tudi nekaj temu podobnega.

Kaj vse delavstvo stori.

Delavstvo seje — drugi žanjejo. Delavstvo producira kapital — a nima ga.

Delavstvo zida palače — a živi v barakah.

Delavstvo izdeluje fine stvari — a oblači se v cunje.

Delavstvo izdeluje glasovirje — a igra na "orgeljce".

Delavstvo dela krasne vagone in automobile — a samo hodi peš.

Delavstvo izdeluje puške, s katerimi se ga strelja.

Delavstvo tiska časnike in knjige — a dobi slabo čtivo.

Delavstvo zida šole in univerze — a samo ne zna nič.

Delavstvo koplje premog — samo pa zmrzuje.

Delavstvo izdeluje krasno pohištvo — samo pa se mora zadovoljiti z najslabšim.

Delavstvo dela ulice in parke — a se ne sme shajati na njih.

Delavstvo izkopava zlato in dijamante — samo pa se krasi s steklom.

Delavstvo voli zastopnike — a nima jih.

Delavstvo ima volilnico — a ne zna je uporabiti.

Delavstvo ima možgane, sposobnost in moč za spremembo teh razmer in odpravo krivic — a se svoje lastne moči boji.

Nadaljevanje s 3 strani.

gli nanj gledati. Na drugi strani pa se mora uvaževati, da si je Roosevelt ustvaril svojo lastno stranko, in če se nadalje pomisli, da zamore v teku prihodnjih dveh let na svojem uplivnem mestu še marsikaj sebi v prilog storiti in javno mnenje za se pridobiti: potem je več ko gotovo, da se bo Roosevelt tudi pri prihodnjih volitvah nahajal med kandidati za predsednika.

V tem resnično zamotanem položaju pa je socialistična stranka jedina, ki si je ohranila mirno kri in vedro glavo. Ona je jedina, ki sama nele natančno ve, kaj hoče, marveč o katere stremljenih in taktiki so brezdomno tudi druge stranke poučene. Vsa znamenja kažejo na to, da je ta čudovita doslednost v načelih socialne stranke v zvezi z vednim in gotovim naraščanjem, začela uplivati tudi na one volilce, ki so se doslej v obupnih poskusih, osvoboditi se starh strank, zatekali — ne toliko vsled nezavednosti lastnih idej, temveč bolj iz taktičnih ozirov — sedaj k tej sedaj k onej stranki. Ti sedaj spoznajo, da ne pridejo nikdar do smotra, če ga skušajo po *ovinkih* doseči. Brezdomno se nam bodo ti v bodočih volilnih bojih trumoma pridruževali. Nemogoče torej ni, da bo pri prihodnjih volitvah socialistična stranka tretja stranka, katero bodo poskušali ugonobiti, četudi brezuspešno, vsi v to svrhu združeni kapitalistični elementi. In potem je uprašanje le zelo kratkega časa, kdaj bo zmagal socializem.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. **J. VOKOUN,**
544 Blue Island Ave.

Zdravniki verujejo vanj.

V bolnicah in svoji zasebni praksi rabijo in priporočajo zdravniki (2)

DR. RICHTER-JEV

ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. J. M. Thompson, 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y., piše: Jaz sem v svoji praksi z Dr. Riekerjevimi Anchor Pain Expellerjem ozdravil bolnike od revmatizma v členkih, protina, in nevralgije na čudovit način, kar s tem vestno potrjujem. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih
F. Ad. Richter & Co.
125 Pearl st. New York

MED NEBESKIMI SVETLOVI. NARAVOSLOVNE ČRTICE Urejuje črnomaljska presta.

VI.

Življenja in sploh zunajnosti nisem videl, kajti ven me družina ni spustila. Ne vem kaj je temu ozrok. Toliko pa le vem, da se na Marsu vse tako godi, kakor piše Brunnschmid-Kratochwill, in da so Marsjani najmanj 100 tisoč let pred nami. Vladarjev nimajo, socialno življenje je tako, o kakršnem mi niti ne sanjamo ne.

Teško sem se ločil od dragih mi rojakov in nekako otožen sem zapuščal ta lep svet. Mars; a želja, spoznati še druge neznane sveteve, gnala me je naprej in naprej.

VII.

"In kaj je ono bliščeče se oblo?" — uprašam nadalje našega Kopernika, zapazivši v daljavi megleno-svetlo kroglo. "To je Luna ali Mesec." — mi na kratko odgovori in zajedno izroči drugo knjižico s slovenskim naslovom na zunajni strani:

JE-LI LUNA MRTVO OBLO?

Piše Viljem Brunnschmid-Kratochwill.

Velikanski teleskopi kažejo lunno zemljanom kot okroglo, svetovno telo, o katerem se je do najnovejših časov splošno mislilo, da je popolnoma mrtvo, zmrzneno, kjer se nobena stvar ne spremeni, kjer ni niti zraka niti vode niti hlapa, kjer sploh ni nikakega delovanja. Preiskave meseca z modernejšimi astronomskimi instrumenti, posebno one v Melun na Francoskem, pa kažejo luno v drugačnej luči; kažejo, da ima luna zračne pline, ki omogočajo gorenje — delavnost nekaterih ognjenikov, ki bljujejo ogenj in dim v neskončni univerzum. Tem najnovejšim odkritjem pridružujejo se najznamenitejši in najneutrudljivejši opazovalci lune in drugi učenjaki, kot Pickering na Harvardskem vseučilišču, Haushofer na vseučilišču v Berlinu, dalje Serviss, Balls, Wells, Charboneau in drugi zvezdogleddi. Da, tako daleč so se razvile astronomijske priprave, da sedaj natančno poznamo eden ognjenik lune, ki ne deluje več, katerega notrajnjo na je baje nekak svet za-se ter prebivališče neke vrste človeških bitij, koje imenujejo ti učenjaki "Satelite" (t. j. prebivalce sosedne premičnice).

Dne 31. julija 1905 opazovale so razne zvezdogleddne postaje v drugič dim, ki se je valil v neskončnost iz ognjenika z imenom Plato, ki je sosed izumrlega ognjenika Theaetetus, o katerem je zgoraj govoril. — In če je na luni ogenj, morajo biti predpogoji zanj, morajo biti zračni plini; in če so zračni plini, morajo biti tudi bitja; rastlinska, živalska ali človeška. Atmosfera je najbrž drugačna kakor na zemlji; je redkejša; ali morda je sploh na površji luninem ni, ampak je našla pribežališče in zavetje le v neizmerno globokih izumrlih ognjenikih, ki so prepročili, da je zemlja do danes še ni mogla izsrkati docela. Zračni plini so podlaga vnetju — ognju; da se pa zamorejo vneti, treba je toplote — vročine, treba je spreminjevalne temperature. Delavni ognjeniki svedočijo torej, da se luna ni še popolnoma ohladila in strdila v solidno maso, marveč da ima v nekaterih krajih svoje notrajnščine še toliko vročine, da, ako pride v dotiko z zrakom, povzroča izbruh hribov, katerim pravimo ognjeniki. Če-li res zamorejo živeti bitja na površju lune, ali v njenih nezapodanih izumrlih ognjeniških jamah, se danes natančno ne ve; vendar sklepajo se more na podlagi učenjaskih dokazovanj, da luna preživlja bitja, katerih rast si učenjaki jako sorodno domišljujejo. — Mrtvo morje v Palestini, ki je nastalo radi izbruhov sosednih ognjenikov v času starega testamenta, — bilo je dolgo časa ter je od mnogih ultra-katoličanov in rim-

skih fanatikov še danes v 20. stoletju po Kristu proglašeno kot popolnoma mrtvo, kot nekak čudovit svet, ki ne preživlja nikakega bitja, v katerega bližini niti živali ne morejo živeti. Ali veda je tudi tukaj, kakor pri mnogih drugih cerkvenih zmotah, razkrila ljudstvu resnico, ki podira stebre rimskih naukov vedno bolj in bolj. Preiskave vode svetopisemskega Mrtvega morja pokazale so, da ista res ni zmožna preživljati za dalj časa ribe in živali, ki se nahajajo v drugih vodah, ker je pomešana z žveplnimi plini, ki so ostali v njej deloma izza časa izbruhov tamkajšnjih prehistorijskih ognjenikov, deloma se pa še vedno producirajo iz dna morja, ki je razrezano z mnogimi orjaškimi razpoklinami, v kojih so mogočne lege žvepla in fosforja. Da pa žive v globčinah Mrtvega morja plavajoče in prirasle rastline in živali, bitja, katerih organizem se prilaga posebnim žveplene vode, — živali z imenom korale, ki oživljajo prepade Mrtvega morja, ter bi ne bile vidljive, ako bi se ne svetile v neznanski temi v najkrasnejših barvah, ki odsevajo od njih telesc. Različna bitja potrebujejo različnih življenjskih predpogojev; tako potrebujejo vodne živali mokrote, živali na suhem na suhega zraka; tako potrebuje zemeljski človek svetlobe, človeška ribica v Postojnski jami večne noči; tako potrebuje Eskimo mraza in Zamorec vročine; postrv trde studenčne vode, morskara riba slane-ga morja.

Ni-li potem mogoče, da, ako ima luna zračne pline, bodisi na površju ali v notrajnščini, zamore ona dati življenje bitjem, koje si zamore človeški razum na podlagi vede vsaj približno predstavljati, domišljevati?

Da se je luna odtrgala od zemlje pred tisoči in tisoči leti ter nastala vsled vrtenja oblo za-se, o tem so učenjaki precej edini. Edini so tudi v tem, da je vsaj v njeni notrajnščini pridržala še nekaj zračnih plinov, ki oddajajo nekaj mokrote, ter so povod nekakim bitjem — bodisi rastlinskim, živalskim ali človeškim; to tem bolj ker najnovejše fotografske slike kažejo, da se lunini prepadi spreminjajo, da so v gotovih časih temnejši, v drugih časih zopet bledejši, da imajo vegetacijo (rastlinstvo), ki se obudi — ozeleni — dozori — izumre. (Dalje pride.)

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinson stara izdaja	60c
Z ognjem in mečem	\$2.50
Zbrani spisi Jos. Jurčiča	6.60c
Mali vitez I, II. in III. del	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar	30
Potop	3.20c
Preko morja	40c
Kapitanova hči	40c
Opatov praporček	35c
Jama nad Dobrušo	2c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tiun Ling	20c
Knez črni Jurij	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosedec	25c
Elizabeta angleška kraljica	20c
V gorskem zakotju	20c
Nesrečnica	30c
Za krubom	20c
Spisi Andrejkovega Jožeta	1.25c
Mlinarjev Janez	40c
Zlata vas	25c
Deteljica	30c
Rodbinska sreča	40c
Kristof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Miklova zala	30c
Zrtev razmer	25

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino. Knjige pošiljamo poštne prosto.

Na prodaj.

po ugodni ceni sledeče še zelo dobro ohranjene stvari: 3 postelje (ena zložljiva, ena lesena in ena navadna železna), nadalje: pralni stroj, 2 stola, šivalni stroj in ožemalnica. — Uprša se med 9 in 11. uro dopold. pri g. Mary Sklenar, 543 Laflin Str., zadaj.

\$18.00 v New York in nazaj — več \$2 iz Chicago od 5. do 19. sept. po Nickel Plate železnici, s povratkom iz New York do 10. septembra. Trije vlake na dan, modetno opremljeni. Posamni obed i la club, od 35c do \$1, tudi a la carte in opoldanski luncheon 50c, v posebnih jedilnih vagonih. Obišči ali piši: John Y. Calahan, General Agent, 107 Adams str. Chicago.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabavo in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagu naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

Za oglase, dopise in njih vsebine ni odgovorno ne uredništvo ne upravnštvo.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo ljuvenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. T raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega družega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Preobrat v zdravništvu.

Vsak bolnik bodisi od blizu ali od daleč, ako se obrne na nov, velik, UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE v New Yorku, zadobi znova svoje zdravje.

Vsak dan dospe več sto zahval!

Berite, strmite!

Gospod profesor!

Tem potem se Vam javno zahvaljujem gospod profesor, strokovnjak Universal Medical Institute v New Yorku, ker ste me ozdravili, prsne bolezni, kronične bolezni v dušniku, zapiranja, splošne oslabelosti, kašlja, potenja po noči, pomanjkanje teka, bolezni na maternici, belega toka; ter me je zdravilo 6 zdravnikov, kateri so vsi rekli, da se moram operaciji podvreči. Ali ozdravela sem tekom enega meseca, ter se še enkrat gospod profesor za ozdravljenje zahvaljujem in Vas toplo priporočam vsem slovenskim ženam, ktere so bolne, da se obrnejo na Vaš Institut, kjer se jih bude njih bolezni resno sliko ponatisniti s pristavkom, da jo ponatisnete v listih ali novinah. Toliko resnici na ljubo.

Spoštovani gospod!

Jaz podpisani potrjujem, da sem bolehal več kot leto dni na vnetju mehurja, ter vnetju spolnega uda, bolečine v hrbtu zaprtje, in obcem oslabiljenju, ter me je več zdravnikov neuspješno zdravilo, in pri Vas sem dosegel toli zaželjeno zdravje ko sem pričel rabiti Vaše zdravila ktere ste Vi gospod profesor Universal Medical Institute tako spretno sestavili, in sicer v kratkem času in enega meseca. Radovoljno Vam pošljem to priznanje, iz hvaležnosti do Vas ko ste me tako uspešno zdravili; ter Vam obenem stem listom skupaj dovoljujem svojo sliko ponatisniti v časnikih. Pripomnim še, da lahko prisegam na to, kar sem pisal.

Če stanujete v New Yorku pridite osebno in se Vas bode preiskalo s

X ŽARKI

S pomočjo teh je mogoče Vaše truplo pregledati kakor odprto knjigo, in profesor Vam bode dal najboljša zdravila; noben drug zdravnik nima toliko zaupanja v svoje zdravila kot naš profesor v svoja.

TORAJ KAJ HOČETE ŠE VEČ!

Ako stanujete daleč izven New Yorka, ter bi radi vedeli, kakošna je Vaša bolezen, tako mi blagovolite odgovoriti na sledeča vprašanja:

Ali trpite na: trganju, utripanju srca, kake druge bolezni, kožnih bolezni, oči, ušesa, v nosu, v grlu ali prsih? Vam izpadajo lasje? Vas boli v želodcu? Trpite li na krvavenju (hemoroidah)? Imate sifilijo na spolnih udih? Ali ste morda nezmožni? Trpite na nervoznosti? Ste li navdušljivi (navduha)? Čutite bolečine v trebuhu ali črevih? Se morda onesveščate, ali da padate v omotice? Hodite li redno na potrebo? Čutite bolečine v maternici? Ali trpite morda na belem toku ter nepravilnem mesečnem toku? Zdravila Vam nemudoma z obratno pošto pošljemo, če se nahajate v kateri koli državi Zjedinjenih držav, Meksiki ali Kanadi.

Zdravilom ktere mi pošiljamo, lahko slepo verujete, ker one Vam bodo prejšnje zdravje povrnilo, ker so tudi pri drugih bolnikih pomagale.

Ni nikakošna prevara ali goljufija ali ste v bližini ali daleč od New Yorka, se Vas zdraviti, ne da bi zamudili svoje delo.

Ako ote bolni in Vas niso mogli drugi zdravniki ozdraveti, tako se obrnite še do Universal Medical Institute.

Uradne ure so: vsak dan od 10 do 12, in od 2-6 p. p. V nedeljah pa od 10 do 1 ure popoldan.

To je naslov:

UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE
30 West 29th St., (poleg Broadway) NEW YORK, N. Y.